

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/49>

Materiál v pripomienkovom konaní do 24.02.2023

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Úradom pre reguláciu sieťových odvetví SR ako iniciatívny materiál.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Dôvodom na vypracovanie návrhu vyhlášky je zohľadnenie zmien, ktoré vyplynuli z novelizácie zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z., ktoré nadobudli účinnosť 1. októbra 2022. Novelizácia týchto zákonov bola vykonaná z dôvodu transpozície balíka opatrení pod označením tzv. „Čistá energia pre všetkých Európanov“ (Clean Energy for all Europeans Package), a to najmä nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ. Novelizované zákony upravujú okrem iného najmä novú právnu úpravu nových účastníkov trhu s elektrinou (aktívny odberateľ, energetické spoločenstvo, prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny a agregátor), právnu úpravu akumulácie a zdieľania elektriny a súvisiace zmeny v oblasti dátových tokov spojených s novými procesmi na trhu s elektrinou. Uvedené zmeny zákona úpravy bolo potrebné zohľadniť aj v príslušnej podzákonnej právnej úprave. Návrh vyhlášky obsahuje z dôvodu úplnosti úpravy trhu s elektrinou aj úpravu základných náležitostí prevádzkových poriadkov prevádzkovateľov sústav a organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy. Návrh vyhlášky ďalej upravuje zmeny vyplývajúce z aplikačnej praxe na trhu s elektrinou.

Návrh vyhlášky má nadobudnúť účinnosť 01.04.2023

Postoj RÚZ k materiálu

Dôvodom na vypracovanie návrhu vyhlášky je zohľadnenie zmien, ktoré vyplynuli z novelizácie zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z., ktoré nadobudli účinnosť 1. októbra 2022. Novelizácia týchto zákonov bola vykonaná z dôvodu transpozície balíka opatrení pod označením tzv. „Čistá energia pre všetkých Európanov“ (Clean Energy for all Europeans Package), a to najmä nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k §2 písm. t)

Navrhované znenie § 2 písm. t) bod 1. požadujeme upraviť tak, aby maximálnou rezervovanou kapacitou v mieste pripojenia do sústavy, ktoré je odovzdávacím miestom, kapacita, ktorá sa rezervuje užívateľovi sústavy v odovzdávacom mieste a ktorá sa nesmie prekročiť, pričom jej hodnota, ak sa neurčuje podľa osobitného predpisu, sa zmluvne dohodne vo výške požadovanej užívateľom sústavy, ktorú doloží popisom technického riešenia a súčasne budú dodržané stanovené technické podmienky prevádzkovateľa sústavy.

Odôvodnenie:

Ako najoptimálnejšie riešenie by bolo presne adekvátne znenie aké je použité na stanovenie MRK na odbernom mieste. Ak takéto znenie nie je možné navrhujeme úpravu tak ako je uvedená v našom návrhu. Navrhovanou úpravou

sa snažíme upraviť potrebné podklady v čase podávania žiadosti o pripojenie - t.j. aby neboli zo strany Prevádzkovateľov sústav vyžadované kompletne projektové dokumentácie už v čase podávania základných žiadostí. Týmto riešením vôbec nie je spochybňované následné schvaľovanie projektovej dokumentácie, ktorá musí vyhovovať podmienkam uvedeným v technických podmienkach prevádzkovateľ sústavy a ostatným podmienkam uvedeným vo vyjadrení k rezervácii kapacity.

2. Pripomienka k §2 písm. t)

Navrhované znenie § 2 písm. t) bod 2. požadujeme upraviť tak, aby maximálnou rezervovanou kapacitou v mieste pripojenia do sústavy, ktoré je odovzdávacím miestom, kapacita, ktorá sa rezervuje užívateľovi sústavy v odovzdávacom mieste a ktorá sa nesmie prekročiť, pričom jej hodnota, ak sa neurčuje podľa osobitného predpisu, sa zmluvne dohodne vo výške, ktorá zodpovedá dosiahnuteľnému výkonu, ktorý je možné dodať do sústavy; dosiahnuteľný výkon je celkový maximálny činný výkon, ktorý je možný dodať na svorkách zariadenia alebo sústavy zariadení, ktoré môžu dodávať elektrinu do sústavy, znížený o výkon potrebný pre spotrebu elektriny v stavebnej časti, technologickej časti a v pomocných prevádzkach v mieste umiestnenia zariadenia alebo sústavy zariadení, ktoré môžu dodávať elektrinu do sústavy,

Odôvodnenie:

V rámci §2 písm. i) je definícia na dosiahnuteľný výkon na výrobu elektriny. Nie je uvedená definícia na technický dosiahnuteľný výkon. Preto navrhujeme používať iba pojem dosiahnuteľný výkon.

3. Zásadná pripomienka k §5 odsek 3

Navrhujeme upraviť znenie § 5 ods. 3 nasledovne:

„(3) Zmena výrobcu zariadenia alebo časti zariadenia na výrobu elektriny zo slnečnej energie, ak nejde o zariadenie s iným výkonom a ak nové zariadenie alebo jeho časť spĺňa všeobecné podmienky pre uvádzanie na trh, potom ako výrobca podá žiadosť o pripojenie, nie je dôvodom na zamietnutie žiadosti o pripojenie ani zmenu zmluvy o pripojení.“

Odôvodnenie:

PDS v súčasnosti v žiadosti o pripojenie alebo zmluve o pripojenie vyžadujú konkrétny typ FV panelu, generátora alebo meniču. Vzhľadom na flexibilné obstarávanie jednotlivých technológií by mal byť výrobca oprávnený zmeniť výrobcu týchto technológií – a pokiaľ použije technológiu, ktorá spĺňa všeobecné podmienky pre uvádzanie na trh, nemalo by to byť dôvodom na zamietnutie žiadosti o pripojenie alebo zmenu zmluvy o pripojení.

4. Zásadná pripomienka k §5 odsek 12

Navrhujeme upraviť znenie § 5 ods. 12 nasledovne:

„(12) Doba, na ktorú sa zmluva o pripojení uzatvára, je dohodnutá ako doba neurčitá.“

Odôvodnenie:

Zmluva o pripojení nemá dôvod, aby bola na dobu neurčitú. Zmluva o pripojení na dobu určitú bez ohľadu na miesto pripojenia vyvoláva pre užívateľa sústavy neistotu, že po skončení platnosti zmluvy na dobu určitú zostane bez pripojenia. Na zrušenie zmluvy o pripojení aj s dobou neurčitou má legislatíva dostatočné nástroje, aby bola zrušená ak je kapacita nevyužívaná.

5. Zásadná pripomienka k §5 odsek 14

Navrhujeme doplniť nový odsek 14, ktorý znie:

„(14) Ak užívateľ distribučnej sústavy požiadá prevádzkovateľa distribučnej sústavy o zníženie maximálnej rezervovanej kapacity odberného alebo odovzdávacieho miesta a v lehote 24 mesiacov užívateľ distribučnej sústavy požiadá o zvýšenie maximálnej rezervovanej kapacity na pôvodnú hodnotu, prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný uzatvoriť zmluvu o pripojení na pôvodnú hodnotu maximálnej rezervovanej kapacity. V takomto prípade sa poplatok za zvýšenie maximálnej rezervovanej kapacity neúčtuje.“

Odôvodnenie:

Z dôvodu ochrany užívateľa distribučnej sústavy navrhujeme, aby mohol využiť zníženie MRK, pokiaľ ho nevyužíva a následne po pominutí dôvodov na zníženie MRK v ochrannej dobe 24 mesiacov mal garanciu, že sa k pôvodnej MRK bude môcť vrátiť späť. Je to obdobné ako pri zmene užívateľa odberného miesta.

6. Zásadná pripomienka k §8 odsek 7

Navrhujeme upraviť znenie § 8 ods. 7 nasledovne:

„(7) Ak si koncový odberateľ elektriny uplatní právo na dodávku elektriny za cenu regulovanú úradom podľa osobitného predpisu 22) alebo ak je to nevyhnutné pre posúdenie, či odberateľom uplatnené právo naďalej trvá, organizátor krátkodobého trhu s elektrinou vyhodnotí históriu kumulovanej spotreby v odberných miestach odberateľa za predchádzajúci kalendárny rok a prostredníctvom svojho informačného systému sprístupní dodávateľovi elektriny informáciu, či odberateľ spĺňa alebo nespĺňa definičné kritériá zraniteľného odberateľa podľa osobitného predpisu 23), a to bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 5 pracovných dní. Sprístupnenie informácie dodávateľovi elektriny podľa predchádzajúcej vety je predpokladom dodávky elektriny zraniteľnému odberateľovi za cenu regulovanú úradom, pričom do doby jej sprístupnenia sa koncový odberateľ elektriny mimo domácnosti nepovažuje za zraniteľného odberateľa. Rovnako sa koncový odberateľ elektriny mimo domácnosti nepovažuje za zraniteľného odberateľa v prípade, ak z poskytnutej informácie vyplýva, že koncový odberateľ nespĺňa definičné kritériá zraniteľného odberateľa podľa osobitného predpisu. 23)“

Odôvodnenie:

Navrhujeme upraviť znenie § 8 ods. 7 tak, aby z neho bolo zrejmé, že je možné ho aplikovať aj v prípade, ak dodávateľ pristúpi k prehodnoteniu splnenia podmienok pre dodávku elektriny za cenu regulovanú úradom v zmysle § 17b Zákona o energetike v spojení s § 3 písm. a) ods. 10. bod 10.3. Zákona o energetike. Dodávateľ v súčasnosti vyhodnocuje splnenie podmienok pre zaradenie odberateľov do regulovaného segmentu jednak pri prvotnom uplatnení si práva na dodávku za cenu regulovanú úradom (t.j. pri podaní žiadosti do 31.3. podľa § 17b ods. 4 Zákona o energetike alebo v priebehu kalendárneho roka podľa § 17b ods. 5 Zákona o energetike), ale taktiež vždy na prelome rokov t-1 a t, keďže definičné kritériá zraniteľného odberateľa mimo domácnosti, tzv. malého podniku, sa odvíjajú od celkového ročného odberu elektriny za predchádzajúci rok, pričom odber sa takmer na všetkých odberných miestach každý rok mení. Preto považujeme za podstatné doplniť znenie § 8 ods. 7 tak, aby z neho vyplývala možnosť dodávateľa získať informácie potrebné k prehodnoteniu oprávnenosti dodávky elektriny za cenu regulovanú úradom. Taktiež navrhujeme upraviť znenie § 8 ods. 7 v tom zmysle, že OKTE nesprístupní dodávateľovi údaje o histórii kumulovanej spotreby v odberných miestach odberateľa, ale sprístupní iba informáciu o tom, či odberateľ spĺňa alebo nespĺňa definičné kritériá zraniteľného odberateľa podľa § 3 písm. a) ods. 10. bod 10.3. Zákona o energetike, na základe čoho bude môcť dodávateľ vyhodnotiť žiadosť odberateľa o uzatvorenie zmluvy o združenej dodávke elektriny za cenu regulovanú úradom a následne vyhovieť alebo nevyhovieť predmetnej žiadosti. Uvedenú úpravu navrhujeme z dôvodu, že poskytovanie údajov o kumulatívnej spotrebe odberateľov nachádzajúcich sa mimo bilančnej skupiny dodávateľa, môže predstavovať riziko zneužitia týchto údajov, napr. účelovým zameraním akvizičnej kampane dodávateľa na konkrétnu, čo sa týka objemu spotreby zaujímavú, skupinu odberateľov.

7. Zásadná pripomienka k §9 odsek 3

Navrhujeme upraviť § 9 ods. 3 nasledovne:

„(3) Ak je odberné miesto koncového odberateľa elektriny vybavené určeným meradlom s meraním typu A alebo B a odberateľ požaduje vyúčtovanie dodávky elektriny mesačne na základe skutočnej spotreby elektriny zistenej prevádzkovateľom distribučnej sústavy so zohľadnením aktivovanej agregovanej flexibility, zdieľanej elektriny a elektriny odobratej zo sústavy, uskladnenej a dodanej späť do sústavy, vykonáva dodávateľ elektriny v takomto prípade vyúčtovanie dodávky elektriny na mesačnej báze; uvedené sa nevzťahuje na fakturáciu zo strany prevádzkovateľa sústavy a organizátora krátkodobého trhu s elektrinou voči dodávateľovi elektriny. Koncový odberateľ elektriny s odberným miestom vybaveným určeným meradlom s meraním typu A alebo B má zabezpečený prístup k údajom o svojej spotrebe elektriny, a to prostredníctvom súhrnných údajov aspoň za tri predchádzajúce roky alebo za obdobie od nadobudnutia platnosti zmluvy o dodávke alebo združenej dodávke elektriny, ak je kratšie a podrobným údajom podľa času spotreby za ktorýkoľvek deň, týždeň, mesiac a rok, za obdobie minimálne 24 predchádzajúcich mesiacov alebo za obdobie od nadobudnutia platnosti zmluvy o dodávke alebo združenej dodávke elektriny, ak je kratšie. Podrobné údaje o spotrebe sú koncovému odberateľovi dodávateľom elektriny sprístupnené dohodnutou elektronickou formou alebo prostredníctvom rozhrania inteligentného meracieho systému.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme preformulovanie predmetného ustanovenia v tom zmysle, že vykonávanie vyúčtovania na mesačnej báze v prípade odberateľov, ktorých odberné miesto je vybavené IMS, by bolo realizované len, ak o to odberateľ

požiada. V ostatných prípadoch by sa vyúčtovanie za dodávku elektriny vykonávalo v zmysle § 9 ods. 1 vyhlášky, a teda najmenej jedenkrát ročne. Uvedenú úpravu navrhujeme aj vzhľadom na praktické skúsenosti, z ktorých vyplýva, že odberatelia (vrátane odberateľov s IMS) nemajú záujem o zvýšenú frekvenciu vyúčtovania a častú fakturáciu zo strany dodávateľa nepovažujú za prínosnú, naopak je pre nich skôr administratívnou záťažou. V prípade odberateľov elektriny v domácnosti, ktorí už majú nainštalované IMS, majú daní odberatelia v prevažnej miere regulovanú cenu dodávky elektriny fixne stanovenú na celý kalendárny rok, a teda možnosť optimalizovať svoju spotrebu na mesačnej báze a tým znížiť svoje náklady majú limitovanú.

Zároveň navrhujeme sprecizovanie znenia predmetného ustanovenia v druhej vete o slovné spojenia „ak je kratšie“ v súlade so znením Prílohy I Smernice č. 944/2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (ďalej len „Smernica“), aby bolo nepochybné, že nadobudnutie platnosti zmluvy o dodávke alebo zmluvy o združenej dodávke je kritériom pre určenie minimálneho obdobia, za ktoré majú byť koncovému odberateľovi sprístupnené súhrnné/podrobné údaje o spotrebe len v prípade, ak je obdobie platnosti zmluvy kratšie ako minimálne obdobie určené v predchádzajúcej časti vety (pri súhrnných údajoch – aspoň tri predchádzajúce roky; pri podrobných údajoch – minimálne 24 predchádzajúcich mesiacov). Uvedeným doplnením sa predíde nesprávnemu výkladu, kedy by pri trvaní zmluvy napr. cca 10 rokov mohlo dôjsť k nesprávnemu výkladu, že prístup k súhrnným/podrobným údajom o spotrebe má byť pre koncového odberateľa zabezpečený 10 rokov spätne.

8. Zásadná pripomienka k §22 odsek 11 až 13

Navrhujeme upraviť znenie § 22 ods. 11 až 13 nasledovne:

V § 22 navrhujeme nové odseky 11 až 13, ktoré znejú:

(11) Prevádzkovateľ sústavy bezodkladne poskytuje subjektu zúčtovania hodnoty použité na stanovenie spotreby elektriny v odbernom mieste prostredníctvom typového diagramu odberu, napríklad prepočítanú hodnotu typového diagramu, korekciu na skutočnú dennú priemernú teplotu, korekciu na typ dňa, korekciu na modifikovaný zostatkový diagram, použitú teplotu za predchádzajúci deň a iné a ich každú zmenu.

(12) Spolu so zúčtovaním rozdielu medzi odhadovanou ročnou spotrebou a skutočnou spotrebou získanou na základe fyzického odpočtu prevádzkovateľ sústavy subjektu zúčtovania preukáže aj bez žiadosti na základe akých hodnôt k nemu došlo.

(13) Ak prevádzkovateľ sústavy upraví hodnotu odhadovanej ročnej spotreby elektriny, bezodkladne poskytne subjektu zúčtovania pôvodnú a aktualizovanú hodnotu odhadovanej ročnej spotreby elektriny na odbernom mieste. Ak prevádzkovateľ sústavy dodatočne upraví hodnotu odhadovanej ročnej spotreby elektriny na odbernom mieste nemôže spolplatiť subjektu zúčtovania rozdiely medzi upravenou odhadovanou ročnou spotrebou a skutočnou spotrebou získanou na základe fyzického odpočtu.

Odôvodnenie:

Hlavným dôvodom návrhu úpravy pravidiel trhu je dosiahnutie efektívneho riadenia portfólia zákazníkov a spätné rozpočítanie dodaných množstiev na základe fyzických odpočtov. Úprava bude motivovať PDS pre čo najpresnejšie nastavenie TDO a subjektu zúčtovania umožní presnejšie plánovať potrebné kapacity a dosiahnuť tak minimalizáciu potreby následných korekcií.

9. Zásadná pripomienka k §26

Navrhujeme upraviť § 26 nasledovne:

„(1) Proces zmeny dodávateľa je zabezpečovaný prevádzkovateľom sústavy. Proces zmeny dodávateľa elektriny sa skladá z technickej zmeny dodávateľa elektriny a procesov predchádzajúcich technickej zmene dodávateľa elektriny. Dokončeniu procesov predchádzajúcich technickej zmene dodávateľa elektriny predchádza ukončenie zmluvy uzatvorenej s pôvodným dodávateľom elektriny najneskôr ku dňu vykonania zmeny dodávateľa a neexistencia pohľadávok pôvodného dodávateľa elektriny voči odberateľovi elektriny po lehote splatnosti viac ako 5 pracovných dní a súčasne vo výške presahujúcej dve preddavkové platby podľa aktuálne platného rozpisu preddavkových platieb. Ak sa výpoveď zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o dodávke elektriny zasiela za účelom realizácie procesu zmeny dodávateľa v mene viacerých odberateľov elektriny pôvodnému dodávateľovi elektriny novým dodávateľom elektriny, k výpovedi zmluvy sa prikladá elektronickou formou aj zoznam príslušných odberateľov

elektriny a identifikačné čísla EIC odberných miest týchto odberateľov elektriny, ako aj dôvody výpovedí zmlúv, a originály splnomocnení na výpoveď zmluvy.

(2) Po uzatvorení zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke elektriny s novým dodávateľom elektriny je odberateľ elektriny oprávnený požiadať príslušného prevádzkovateľa sústavy o zmenu dodávateľa elektriny sám alebo prostredníctvom svojho nového dodávateľa elektriny najneskôr 21 dní pred požadovaným termínom vykonania technickej zmeny dodávateľa. Ak je žiadosť o zmenu dodávateľa elektriny zasielaná podľa odseku 4 v súlade s technickou špecifikáciou prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav, požiada sa o zmenu dodávateľa elektriny prostredníctvom nového dodávateľa elektriny. Žiadosť o zmenu dodávateľa elektriny sa zamietne, ak je žiadosť doručená neskôr ako 21 dní pred požadovaným termínom vykonania technickej zmeny dodávateľa.

(3) Doručenie žiadosti od nového dodávateľa elektriny alebo koncového odberateľa elektriny týkajúcej sa daného odberného miesta a smerujúcej k zmene dodávateľa na danom odbernom mieste je z pohľadu prevádzkovateľa sústavy na účely procesu zmeny dodávateľa potvrdením o uzavretí príslušnej zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o dodávke elektriny medzi novým dodávateľom elektriny a odberateľom elektriny na odbernom mieste.

(4) Úplnosť a správnosť údajov oznámených dodávateľom elektriny v žiadosti o zmenu dodávateľa sa preverí a začatie procesu zmeny dodávateľa sa oznámi pôvodnému aj novému dodávateľovi elektriny. V prípade odberných miest pripojených do regionálnej distribučnej sústavy je žiadosť o zmenu dodávateľa elektriny zaslaná v súlade s technickou špecifikáciou prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav. Ak sa zistia nedostatky, žiadosť o zmenu dodávateľa sa neakceptuje a prevádzkovateľ sústavy o tom informuje nového dodávateľa elektriny spolu s uvedením dôvodov neakceptovania.

(5) Po prijatí žiadosti o zmenu dodávateľa zašle prevádzkovateľ sústavy túto žiadosť prostredníctvom informačného systému na verifikáciu pôvodnému dodávateľovi. Pôvodný dodávateľ elektriny prostredníctvom informačného systému prevádzkovateľa sústavy najneskôr do 10 dní pred požadovaným termínom vykonania technickej zmeny dodávateľa elektriny, avšak nie skôr ako 15 dní pred požadovaným termínom vykonania technickej zmeny dodávateľa elektriny je oprávnený vyjadriť sa k žiadosti o zmenu dodávateľa, a to buď tým spôsobom, že vykoná v žiadosti nového dodávateľa verifikáciu EIC čísla odberného miesta, na ktorom môže byť zmena vykonaná alebo verifikáciu odmietne. Odmietnuť verifikáciu možno výlučne z dôvodov neukončenia zmluvy o dodávke elektriny najneskôr ku dňu technickej zmeny dodávateľa elektriny alebo existencie pohľadávok pôvodného dodávateľa elektriny voči odberateľovi elektriny po lehote splatnosti viac ako 5 pracovných dní a súčasne vo výške presahujúcej dve preddavkové platby podľa aktuálne platného rozpisu preddavkových platieb, pričom vo vyjadrení pôvodného dodávateľa sa uvedie dôvod odmietnutia verifikácie. Po doručení vyjadrenia pôvodného dodávateľa k žiadosti o zmenu dodávateľa toto vyjadrenie bezodkladne zašle prevádzkovateľ sústavy žiadateľovi o zmenu dodávateľa elektriny, pričom informácia obsahuje názov dodávateľa elektriny, ktorý verifikáciu vykonal, a v prípade odmietnutia verifikácie aj dôvod odmietnutia. V prípade verifikácie žiadosti zo strany pôvodného dodávateľa sa ďalej postupuje podľa § 27. V prípade odmietnutia verifikácie žiadosti sa zmena dodávateľa elektriny nevykoná. Ak sa k žiadosti o zmenu dodávateľa pôvodný dodávateľ nevyjadrí v lehote podľa druhej vety, technická zmena dodávateľa elektriny sa vykoná podľa § 27. Prevádzkovateľ sústavy v tomto prípade potvrdí prostredníctvom informačného systému novému dodávateľovi elektriny, že jeho žiadosť o zmenu dodávateľa bude spracovaná podľa § 27 v rozsahu, v akom bola doručená podľa odseku 2.

(6) Doručenie verifikácie žiadosti zo strany prevádzkovateľa sústavy novému dodávateľovi zároveň znamená potvrdenie, že vo vzťahu k tejto žiadosti bude vykonaná technická zmena dodávateľa podľa § 27. Ak nový dodávateľ v rámci prebiehajúcej zmeny dodávateľa opätovne zašle žiadosť o zmenu dodávateľa, ktorá obsahuje odberné miesta, pre ktoré bola verifikácia pôvodným dodávateľom elektriny odmietnutá, prevádzkovateľ sústavy informuje nového dodávateľa, že zmena dodávateľa sa nevykoná.

(7) Technická zmena dodávateľa elektriny podľa § 27 odseku 1 sa vykoná aj napriek odmietnutiu verifikácie žiadosti v prípade, ak pôvodný dodávateľ elektriny počas procesov predchádzajúcich technickej zmene dodávateľa elektriny stratí spôsobilosť dodávať elektrinu na vymedzenom území podľa osobitného predpisu).

(8) Ak sa odmietne verifikácia žiadosti o zmenu dodávateľa elektriny bezdôvodne, zodpovednosť za škodu znáša podľa všeobecne záväzných právnych predpisov dodávateľ, ktorý odmietol verifikáciu. Ak je odmietnutie verifikácie doručené prevádzkovateľovi sústavy skôr ako 15 dní alebo neskôr ako 10 dní pred požadovaným termínom vykonania technickej zmeny dodávateľa, odmietnutie verifikácie sa neakceptuje.

(9) Postupy pri zmene dodávateľa elektriny platia rovnako pri zmene dodávateľa elektriny na základe uzatvorenej zmluvy o dodávke elektriny alebo uzatvorenej zmluvy o združenej dodávke elektriny."

Odôvodnenie:

Navrhujeme sprecizovať znenie § 26 a odstrániť tak možnosť rôzneho/nesprávneho výkladu predmetného ustanovenia. V znení § 26 sa vyskytuje viacero rôznych pojmov, ktorých význam je rovnaký, resp. podobný, a preto z

hľadiska lepšej zrozumiteľnosti a jednoznačnosti výkladu predmetného ustanovenia, navrhujeme zjednotiť tieto pojmy. Napr. pojmy požiadavka o zmenu dodávateľa, žiadosť na zmenu dodávateľa, procesná požiadavka navrhujeme zjednotiť do pojmu „žiadosť o zmenu dodávateľa“. A rovnako pojmy neverifikuje, odmietne verifikáciu, nevykoná verifikáciu navrhujeme zjednotiť do pojmu „odmietne verifikáciu“. Zjednotením pojmov by malo z úpravy § 26 jednoznačne vyplývať, že žiadosť o zmenu dodávateľa posíla prevádzkovateľ sústavy pôvodnému dodávateľovi, ktorý ju buď 1. verifikuje alebo 2. odmietne verifikovať alebo 3. sa k žiadosti nevyjadrí a v nadväznosti na to by malo byť zrejmé, ako bude prevádzkovateľ sústavy postupovať v každom z troch uvedených prípadov. V tejto súvislosti si dovoľujeme uviesť, že aktuálne znenie § 26 neobsahuje jednoznačnú úpravu postupu prevádzkovateľa sústavy v prípade, ak pôvodný dodávateľ odmietne verifikáciu. Predmetná situácia mala byť pravdepodobne upravená v ods. 7, avšak v tomto odseku sa hovorí o nevykonaní verifikácie, takže uvedené znenie pôsobí nejednoznačne a mätúco. Zároveň navrhujeme v ods. 6 sprecizovať jeho znenie tak, aby bolo jednoznačne zrejmé, že skutočnosť, že prevádzkovateľ sústavy nevykoná zmenu dodávateľa v prípade, ak nový dodávateľ opätovne zašle žiadosť o zmenu dodávateľa, ktorá obsahuje odberné miesta, pre ktoré bola verifikácia pôvodným dodávateľom elektriny odmietnutá, sa týka výlučne žiadosti o zmenu dodávateľa, ktorá je podaná v rámci už prebiehajúceho procesu zmeny dodávateľa. Taktiež navrhujeme upraviť výšku pohľadávok dodávateľa voči odberateľovi, ktorých existencia predstavuje prekážku dokončenia procesov predchádzajúcich technickej zmene dodávateľa, nakoľko výška 500,- € je podľa nášho názoru neprimeraná, a to najmä s prihliadnutím na výšku preddavkových platieb u odberateľov v domácnosti. Pokiaľ sa má naplniť účel zamýšľaný touto úpravou, a to zabrániť zneužívaniu inštitútu zmeny dodávateľa zo strany neplatiacich odberateľov, tak máme za to, že by mala byť stanovená nižšia suma pohľadávok, ktoré má dodávateľ voči odberateľovi. Ak by sa úrad nestotožnil s nami navrhovaným stanovením výšky pohľadávok, alternatívne navrhujeme stanoviť výšku pevnou sumou 100,- €.

10. Zásadná pripomienka k §55 odsek 16

Navrhujeme upraviť znenie § 55 ods. 16 nasledovne:

„(16) Dodávka poslednej inštancie zaniká uplynutím troch mesiacov od jej začatia. Ak koncový odberateľ elektriny počas trvania dodávky poslednej inštancie nepostupuje podľa odsekov 14, 15 a 17, po uplynutí troch mesiacov naďalej odoberá elektrinu zo sústavy a za túto riadne uhrádza dodávateľovi elektriny, ktorý mu zabezpečoval dodávku elektriny poslednej inštancie, ním určené platby podľa odchodných podmienok dodávky elektriny, považuje sa jeho odber elektriny za odber elektriny na základe zmluvy o združenej dodávke elektriny v sadzbe, produkte alebo cene určenej dodávateľom elektriny zodpovedajúcej odhadovanej ročnej spotrebe odberateľa elektriny a spôsobe využitia elektriny.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme upraviť § 55 ods. 16 tak, aby sa týkal všetkých koncových odberateľov, a teda nielen odberateľov v domácnosti s cieľom predísť situáciám neoprávneného odberu u tých odberateľov mimo domácnosti, ktorí by počas trvania DPI neuzatvorili žiadnu zmluvu s dodávateľom. Uvedené znenie korešponduje aj s aktuálne platnou úpravou Pravidiel trhu (§ 36 ods. 16 vyhlášky). Cieľom predmetného ustanovenia je pravdepodobne chrániť odberateľov (v aktuálne navrhovanom znení len odberateľov v domácnosti), aby sa kvôli svojej pasivite neocitli v situácii, že by zostali po zániku DPI bez zabezpečenia dodávky elektriny. Na tomto mieste však chceme zdôrazniť, že aj medzi odberateľmi mimo domácnosti je množstvo fyzických osôb podnikateľov, ktorých znalosť zmluvných, či legislatívnych podmienok je na nízkej úrovni, pričom v uvedenej skupine odberateľov je množstvo takých, ktorí nevenujú dostatočnú pozornosť administratívnej agende, a teda je pravdepodobné, že nebudú mať vedomosť o potrebe uzatvoriť zmluvu s DPI, prípadne iným dodávateľom do zániku režimu dodávky poslednej inštancie. U podnikateľov sa síce predpokladá väčšia obozretnosť, avšak je na mieste vziať do úvahy, že v prípade DPI sa jedná o špecifický inštitút, v ktorom sa množstvo odberateľov ocitne po prvý krát. Preto považujeme za žiadúce, aby sa vyššie uvedená úprava vzťahovala aj na odberateľov mimo domácnosti a aby sa tým predišlo situáciám, kedy by odberateľ mimo domácnosti musel byť z dôvodu dodávky elektriny bez existencie platnej zmluvy odpojený.

11. Zásadná pripomienka k §57 odsek 2

Navrhujeme doplniť znenie § 57 ods. 2 písmeno t) nasledovne:

„t) identifikačné údaje pracovníka, ktorý zmluvu dojednal, meno, priezvisko a osobné číslo, ak sa zmluva uzatvára mimo prevádzkových priestorov dodávateľa elektriny; súčasťou zmluvy uzatvárannej mimo prevádzkových priestorov dodávateľa elektriny je aj doklad preukazujúci oprávnenie predajcu na zastupovanie dodávateľa elektriny pri uzatváraní zmluvy,“

Odôvodnenie:

Navrhujeme zosúladiť v znenie bodu t) v povinných náležitostiach zmluvy o dodávke elektriny pre odberateľov elektriny mimo domácnosti so znením rovnakého bodu v povinných náležitostiach zmluvy o dodávke elektriny pre odberateľov v domácnosti. Tak ako v prípade domácností, aj v prípade odberateľov podnikateľov a organizácií sa jedná početnú skupinu odberateľov (v prípade SSE sa jedná o desaťtisíce odberateľov), ktorí nemajú pridelených svojich vlastných obchodných zástupcov, ale svoje požiadavky adresujú dodávateľovi prostredníctvom spoločných obslužných kanálov zákazníckych služieb. A teda identifikačné údaje pracovníka, ktorý zmluvu dojednal, pri štandardnom uzatváraní zmlúv v prevádzkových priestoroch dodávateľa alebo na diaľku prostredníctvom komunikačných kanálov dodávateľa nemá prakticky žiadnu pridanú informačnú hodnotu pre odberateľa, nakoľko pri následnom vybavovaní požiadaviek vyplývajúcich zo zmluvného vzťahu odberateľ kontaktuje dodávateľa buď osobne, telefonicky, poštou alebo emailom a jeho požiadavku vybavuje pravdepodobne iný zamestnanec iného útvaru (v závislosti od typu požiadavky) než ten, s ktorým bolo realizované uzatvorenie zmluvy. Navyše, z dôvodu pomerne častej fluktuácie na pracovných pozíciách starostlivosti o zákazníkov dochádza k situáciám, že zamestnanec uvedený ako osoba dojednávajúca zmluvu už ukončil pracovný pomer. Uvedená skutočnosť môže pôsobiť na spotrebiteľa zmätočným dojmom, nakoľko odberatelia majú tendenciu v prípade potreby riešenia problémov kontaktovať osobu uvedenú v zmluve. Poukazujeme tiež na tú skutočnosť, že z hľadiska kompetencií a prevzatia zodpovednosti na strane dodávateľa elektriny, resp. plynu je na zmluve vždy uvedené meno, priezvisko, pracovná pozícia a podpis príslušného zodpovedného riadiaceho pracovníka, oprávneného na uzatváranie tohto typu zmlúv v súlade s legislatívou a internými predpismi dodávateľa.

12. Zásadná pripomienka k Prílohe č. 4

Odsek 6 v prílohe č. 4 navrhujeme formulovať nasledovne:

„(6) Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou vykoná zúčtovanie rozdielov na základe údajov podľa odseku 4 a vyrovnávacej ceny elektriny pre zúčtovanie rozdielov. Vyrovnávacia cena elektriny pre zúčtovanie rozdielov sa určí vo výške úradom stanovenej ceny pre nákup elektriny na krytie strát v príslušnej sústave pre príslušné obdobie, s výnimkou zúčtovania rozdielov dodávok a odberov elektriny pre domácnosti za obdobie, pre ktoré boli ceny za dodávku elektriny stanovené na základe rozhodnutia vlády podľa osobitného predpisu. (§ 24 zákona č. 251/2012) Pre obdobie, pre ktoré boli ceny za dodávku elektriny stanovené na základe rozhodnutia vlády podľa osobitného predpisu 56), sa vyrovnávacia cena elektriny pre zúčtovanie rozdielov dodávok a odberov elektriny pre domácnosti určí vo výške ceny za dodávku elektriny určenej na základe tohto rozhodnutia vlády.“

Odôvodnenie:

Zúčtovacia cena v rámci bilančnej skupiny, ktorý nie je v bilančnej skupine s PDS zúčtovacia cena nemôže byť cena strát. Za nepresnosť typových diagramov a priebežného vyúčtovania spotreby sú tak zodpovední dodávatelia bez toho aby vedeli svoju zodpovednosť objektívne ovplyvniť – takúto zodpovednosť by mali mať PDS, ktoré sú zodpovedné za meranie spotreby a TDO. Dodávateľom tak vznikajú dodatočné náklady, ktoré nie sú zohľadňované v cenovej regulácii.

Cena na straty by mala byť nahradená cenou pre zraniteľných odberateľov (domácnosti / malé podniky).

13. Zásadná pripomienka k Prílohe č. 7

Navrhujeme vypustiť z ods. 4 písm. a).

Odôvodnenie:

Máme za to, že požiadavka na zasielanie údajov podľa ods. 4 písm. a) „výška celkových nákladov na obstaranie elektriny na veľkoobchodnom trhu“, je nad rámec zákonnej povinnosti dodávateľov uvedenej v § 34 ods. 11 Zákona o energetike, podľa ktorého je dodávateľ povinný predkladať úradu údaje výlučne o zabezpečenom množstve elektriny. Čo sa týka požadovaných údajov tieto považujeme za obchodne citlivé, za predmet obchodného tajomstva, a teda ich nesprístupňujeme tretím stranám.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/49>